

BOEKAANKONDIGINGEN.

Prof. Dr. H. SAHLI, *Lehrbuch der klinischen Untersuchungsmethoden für Studierende und praktische Aerzte*. II Band, 1e Hälfte, FRANZ DEUTICKE Leipzig und Wien. Prijs: 22 mark.

Het is mij niet recht duidelijk, waarom de herdruk van dit werk druppelsgewijze moet verschijnen. Het geheel begon ongeveer een jaar geleden en het eind laat zich nog niet zien. Wel weet men en voelt men uit alles, wat SAHLI schrijft, dat hij het nawerken, van wat er omtrent de door hem besproken stof verschijnt, zich tot plicht acht. Maar het is onaannemelijk, dat zoo iemand een onderdeel van zijn werk doet verschijnen, alvorens het manuscript geheel en al gereed is. Neen, het moet een technische oorzaak hebben, die niet van den schrijver, doch van den uitgever of den drukker afhangt; immers reeds 2 keer eindigde een afgedrukt gedeelte midden in een zin.

Reeds bij de beschrijving van andere onderdeelen van dit boek wees ik er op, dat het ten onrechte een leerboek heet. Meer nog dan in het tot nu toe verschenen gedeelte is dit een opsomming van een eindelooze reeks methodes van onderzoek. Slechts, wat SAHLI als werkwijze zelf afkeurt, wordt hier niet genoemd; uit de rest moet hij, die het boek zal gebruiken, zelf zijn methodes uitkiezen. De leiding hiervoor ontbreekt; en dat is zeer te betreuren, daar men in SAHLI een grondig kenner van al het neergeschrevene mag zien.

Op enkele punten zou ik wenschen, dat het uitgebreider ware; zoo over de acidose en over de onderzoekingen der leverfunctie. Over de waarde dezer laatste bepalingen is SAHLI lang niet te spreken. Te dien opzichte wil hij niet medegaan. Wel is het volkomen waar, dat dit een nog verre van volmaakt hoofdstuk is; maar ook al is het nog in zijn kinderjaren, het behoort tot de moderne, zeer veel bewerkte gebieden, waarvan wij in de toekomst veel verwachten. SAHLI is geen warm vriend van het principe der functiediagnostiek van een orgaan met een zoo samengestelde opdracht, als de lever heeft. Toch is er van een partieële functiediagnostiek veel te wachten. De helft van dit deel is aan het onderzoek der urine gewijd; voorts wordt uitvoerig het sputumonderzoek daarin besproken en is een begin van het bloedonderzoek er in afgedrukt.

Het is een typisch onderdeel van een werk, dat men gaarne zal bezitten, om er in na te slaan, hoe iets te onderzoeken en wat de beteekenis van een of andere afwijking kan zijn.

POLAK DANIELS.

Dr. H. OLIVECRONA, *Ueber die Anwendung der Elektrokoagulation bei Gehirntumoren*. J. F. LEHMANN'S Verlag, München. prijs 2.40 mark.

De door CUSHING in de hersenchirurgie ingevoerde electrocoagulatie vermindert de moeilijkheden, die talrijke hersengezwellen door hun vaatrijkdom en door hun moeilijke toegankelijkheid bieden. De gewone methodes der bloedstelping, zooals zilveren

agaves, de aanzuiging van vochtige watjes, de tamponnade met stukjes spier en de irrigatie met heete zoutoplossing kunnen in vele gevallen met succes door de zooveel vluggere electrocoagulatie vervangen worden. Deze wordt verkregen door de hitte, die de actieve electrode van een zeer hoogfrequenten diathermiestroom bij het passeeren der weefsels opwekt. De moderne toestellen leveren verschillende stroomsoorten. Door het doen overspringen van vonken wordt dehydratie, een zekere graad van schrompeling van het weefsel en coagulatie, uitsluitend van de oppervlakkigste lagen, verkregen. Met behulp van een kogelvormige of van een plaatvormige electrode kan men ook diepere lagen coaguleeren en als het ware tot een korst schroeien. Bovendien kan men met dezen stroom de hersenstof doorsnijden, waardoor het mogelijk wordt een diep gezwel zonder storende bloeding te bereiken. Het gezwel zelf wordt of in zijn geheel van het omringende hersenweefsel losgesneden of met een lisvormige electrode in kleine stukken verwijderd.

Deze methode wordt toegelicht met behulp van ziektegeschiedenissen en operatieverslagen van tien hersengezwellen. Hiervan zijn 4 meningiomen, 2 soliede gliomen, 3 cysteuse gliomen met een wandstandig vast gezwel, en een acusticusneurinoom. De schrijver komt tot de volgende slotsom. Deze methode heeft geen nadeelen, behalve de af en toe voorkomende en ietwat lastige spiercontracties. De oppervlakkige necroses der hersenschors, die tengevolge van de coagulatie ontstaan, schijnen van geen belang te zijn. Niet uit te maken is, of deze methode meer hersenzwelling veroorzaakt dan de tot nu toe gebruikelijke. Hierbij moet in acht genomen worden, dat met den diathermiestroom, vroeger als inoperabel geldende, gezwellen verwijderd worden, d.w.z., dat er moeilijker en langduriger operaties verricht worden.

Daarentegen biedt de electrocoagulatie onbetwistbare voordeelen. De door hun rijkdom aan vaten, vroeger inoperabele gezwellen kunnen thans tamelijk bloedeloos weggenomen worden. Wordt na insnijding van het gezwel eerst de inhoud in kleine stukken verwijderd, dan kan daarna de nu gemakkelijker te hanteeren kapsel vaak geheel weggenomen worden. De uitsnijding van het gezwel uit de hersenen geschiedt gemakkelijker en met belangrijk minder kans op implantatie van gezwelcellen. Ook zachte tumoren, waarbij teugels niet gebruikt worden, kunnen op deze wijze verwijderd worden. Bovendien kan men de hersenschors zonder hinderlijke bloeding doorsnijden om een diep gelegen gezwel op te zoeken.

IGN. OLJENICK.

H. STERN, *Die Notwendigkeit einer einheitlichen Nomenklatur für die Physiologie, Pathologie und Pädagogik der Stimme*. Uitg. URBAN en SCHWARZENBERG, Berlijn-Weenen.

Iedere arts, die zich met de leer van stem en spraak bezighoudt, wordt getroffen door de chaos van al of niet of gedeeltelijk juist geïnterpreteerde ervaringsfeiten op dit gebied. Hiermede hangt samen, dat de vaktermen een zeer onvaste beteekenis hebben, en door verschillende schrijvers, zelfs wanneer deze tot een zelfde groep